

**Svar på fråga 2024/25:906 av Mikael Dahlqvist (S)
Bristen på läkemedel**

Mikael Dahlqvist har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag och regeringen avser att vidta för att patienter ska kunna hämta ut de livsviktiga mediciner som de har fått utskrivna.

Läkemedelsförsörjningen till och inom Sverige fungerar huvudsakligen väl men den utgörs av komplexa och sårbara globala kedjor och de senaste åren har rest- och bristsituationer blivit vanligare. Senast två månader innan restsituationen beräknas starta ska företagen anmäla restsituationen till Läkemedelsverket, för att det ska finnas tid att hitta utbytbara alternativ. Regeringen genomförde en lagändring i juli 2023 som innebär att företag vid sen eller utebliven restanmälan kan få en sanktionsavgift. Antal anmälda restsituationer ökade mellan 2022 och 2023, vilket sammanfaller i tid med lagändringen, men har sedan under 2024 fallit tillbaka något. Vid en majoritet av dessa tillfällen har det funnits alternativa läkemedel tillgängliga och tiden för restsituationen har varit relativt kort.

För att möta rest- och bristsituationer inom läkemedelsförsörjningen har regeringen vidtagit ett stort antal åtgärder. Jag har bl.a. den 31 januari 2024 och den 18 september 2024 besvarat två frågor med liknande innehåll ställda av Karin Rågsjö (2023/24:495) och Fredrik Lund Sammeli (2023/24:1119). I mina tidigare svar redogör jag bl.a. för det uppdrag som regeringen har gett till Läkemedelsverket att kartlägga, förebygga och hantera rest och bristsituationer av läkemedel (S2023/01609) och det uppdrag som regeringen har gett till Läkemedelsverket och E-hälsomyndigheten att förbereda ett system för att ta fram en nationell lägesbild över tillgång och efterfrågan på läkemedel (S2022/01265).

Den 12 september 2024 fick en utredare i uppdrag att utreda vissa frågor om dokumentation, begränsningar och tillsyn avseende läkemedels-förskrivningar (dir. 2024:82). Via ett tilläggsdirektiv har regeringen tidigare lagt rapporteringen av den del av uppdraget som handlar om att begränsa förskrivning och expediering av vissa läkemedel vid bristsituationer. Uppdraget ska i den delen redovisas i ett delbetänkande redan den 15 april 2025. Det pågår även ett intensivt arbete på EU-nivå för att ta itu med läkemedelsbristen.

Det är viktigt att läkemedel finns tillgängliga för dem som bäst behöver dem och att förskrivning av läkemedel sker enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. Jag följer därför noga dels utvecklingen av tillgången till läkemedel i alla delar av Sverige,

dels de pågående regeringsuppdrag samt den nämnda utredningens arbete för att se om ytterligare insatser är nödvändiga.

Stockholm den 26 mars 2025

Acko Ankarberg Johansson